

Dzieci poznają siebie i swoje ciało

Zestawienie bibliograficzne, odnotowujące zbiory Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej ZCDN w wyborze za lata 2000 –2024 oraz aktualne źródła elektroniczne, podzielone jest – ze względu na rodzaj dokumentów – na trzy części: książki, artykuły z czasopism oraz źródła internetowe. W ich obrębie publikacje uszeregowano alfabetycznie według tytułu publikacji.

Książki

1. **Czy w szkole wolno się całować?** : o prawie, seksie i wychowaniu z prawnikiem Martą Prucnal-Wójcik rozmawia pedagog Marek Babik / Marta Prucnal-Wójcik, Marek Babik. – Kraków : Wydawnictwo i Hurtownia Rubikon, cop. 2016. – ISBN 978-83-65217-02-8
Sygn.: 175727
2. **Dzieci poznają siebie i swoje ciało** : jak rozmawiać z przedszkolakami o seksualności / Christa Wanzeck-Sielert ; [przeł. z jęz. niem. Ewa Pstraś-Kołodziej]. – Kielce : Wydawnictwo Jedność, cop. 2008. – ISBN 978-83-7442-311-3
Sygn.: 170594
3. **Dziecko w świecie pokus** / Andrzej Murzyn, Ryszard Cibor, Stanisław Michałowski. – Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2000. – ISBN 83-7308-000-7
Sygn.: 156764, 156765
4. **Ekspresja seksualna małego dziecka** : norma kliniczna a przekonania rodziców i nauczycieli / Justyna Ratkowska-Pasikowska. – Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2020. – ISBN 978-83-8142-951-1
Sygn.: 179154

5. **Jestem dziewczynką, jestem chłopcem** : rozwój seksualny dziecka / Monika Zielona-Jenek, Aleksandra Chodecka. – Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010. – ISBN 978-83-7489-240-7
Sygn.: 171744
6. **Nowe wychowanie seksualne** / Agnieszka Stein. – Warszawa : Wydawnictwo Mamania, cop. 2018. – ISBN 978-83-65796-83-7
Sygn.: 178049
7. **Seksualność dzieci i młodzieży – (nie)trudności pedagogiczne i psychoterapeutyczne** / Marta Jurczyk, Monika I. Dąbkowska. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2022. – ISBN 978-83-8180-531-5
Sygn.: 180424
8. **Seksualność dzieci i młodzieży** : pół wieku badań i refleksji / Andrzej Jaczewski. – Warszawa : Difin, 2014. – ISBN 978-83-7930-269-7
Sygn.: 175833, 174245
9. **Seksualność i problemy seksualne z perspektywy psychodynamicznej** / red. nauk. Lidia Cierpiatkowska, Izabela Turbaczewska-Brakoniecka, Jarosław Groth. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017. – ISBN 978-83-01-19639-4
Sygn.: 177468
10. **Wychowanie do życia w rodzinie** : konstruowanie znaczeń / Barbara Jamrozowicz. – Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2020. – ISBN 978-83-233-4939-6
Sygn.: 179569
11. **Wychowanie seksualne** / oprac. tekstu Agnieszka Strugacz, red. Dagmara Sołdek. – Nadarzyn : Lissner Studio, 2011. – ISBN 978-83-62797-52-3
Sygn.: B 24187, B 24193

12. **Wychowanie seksualne w rodzinie i w szkole** / Józef Augustyn. – Kraków :
Wydawnictwo WAM, 2008. – ISBN 978-83-7318-920-1
Sygn.: 164979, 164980

Artykuły z czasopism

1. **Czy dziecko potrzebuje edukacji seksualnej?** : 6 kluczowych obszarów życia przedszkolaka / Małgorzata Iwanek // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2022, nr 8, s. 27–30
2. **Dzieci zainteresowane seksem** / Katarzyna Skornicz // *Psychologia w Szkole*. – 2010, nr 3 (27), s. 76–83
3. **Dziecięca ekspresja seksualna w zabawie** / Małgorzata Iwanek // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2022, nr 9, s. 33–35
4. **9-latek w świecie orgazmów** / Magdalena Guziak-Nowak // *Wychowawca*. – 2013, nr 6, s. 16–17
5. **Edukacja seksualna najmłodszych** / Agnieszka Walendzik-Ostrowska // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2011, nr 9, s. 26–31
6. **Jak dziecko w wieku przedszkolnym przejawia swoją płciowość?** – o typowej i nietypowej ekspresji seksualnej u dzieci / Agnieszka Wentrych // *Bliżej Przedszkola*. – 2021, nr 9, s. 2–5
7. **Jak rozmawiać na trudne tematy** / Katarzyna Leśniewska // *Dyrektor Szkoły*. – 2023, nr 1, s. 59–60
8. **Masturbacja dziecięca** – odchylenie czy norma? / Joanna Podstawka // *Bliżej Przedszkola*. – 2023, nr 10, s. 12–14
9. **Masturbacja w przedszkolu – jak reagować?** / Małgorzata Iwanek // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2023, nr 1, s. 26–28
10. **Normatywne zachowania seksualne u dzieci** – nowe ustalenia badawcze / William N. Friedrich [et al.] ; tł. Agnieszka Nowak // *Dziecko Krzywdzone*. – 2012, nr 4, s. 51–69
11. **Odkrywanie własnego ciała przez dzieci** / Alicja Mironiuk // *Przedszkole*. – 2024, nr 11, s. 48–51

12. **Problemowe zachowania seksualne dzieci i młodzieży** / Agnieszka Walendzik-Ostrowska // *Remedium*. – 2015, nr 4, s. 18–20
13. **Przedszkolaki i seksualność** / Marta Jósewicz // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2007, nr 9, s. 20–25
14. **Rozwojowa norma seksuologiczna jako kryterium oceny zachowań seksualnych dzieci i młodzieży** / Maria Beisert // *Bliżej Przedszkola*. – 2010, nr 7/8, s. 52–57
15. **Rozwój seksualny w wieku przedszkolnym** / Katarzyna Lewandowska, Agata Szczepaniak // *Remedium*. – 2011, nr 10, s. 4–5
16. **Seksualizacja dzieci i młodzieży** / Urszula Kłusek // *Wychowawca*. – 2013, nr 6, s. 22–23
17. **Seksualność dzieci to nie temat tabu** / rozm. Agnieszka Stein, rozm. Doda Szyborska // *Charaktery*. – 2022, nr 7, s. 52–56
18. **Seksualność małych dzieci** / Izabela Fornalik // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2019, nr 5, s. 60–64
19. **Seksualność małych dzieci** : jak reagować na przejawy seksualności? : jak podejmować rozmowy na tematy seksualne? : jaką wiedzę przekazać małemu dziecku? / Izabela Fornalik // *Psychologia w Praktyce*. – 2020, nr 4, s. 29–36
20. **Seksualność przedszkolaka – rozwój i ekspresja seksualna** / Joanna Sawionek // *Remedium*. – 2009, nr 12, s. 6–7
21. **Skąd się wzięłem?** : (nie)trudne pytania przedszkolaków / Anna Jankowska // *Bliżej Przedszkola*. – 2013, nr 3, s. [8]–10
22. **Wsparcie w rozwoju psychoseksualnym** / Barbara Jabłońska // *Bliżej Przedszkola*. – 2010, nr 7/8, s. 58–59

Źródła internetowe

1. **Biomedyczne podstawy rozwoju i edukacji** / Barbara Woynarowska, Anna Kowalewska, Zbigniew Izdebski // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 lutego 2025 r.]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/biomedyczne-podstawy-rozwoju-i-edukacji-barbara-woynarowska-anna-251827>

2. **Ekspresja seksualna małego dziecka** : norma kliniczna a przekonania rodziców i nauczycieli / Justyna Ratkowska-Pasikowska // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 lutego 2025 r.]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/ekspresja-seksualna-malego-dziecka-justyna-ratkowska-pasikowska-229989>
3. **Psychologia edukacyjna** / red. nauk. Dorota Bednarek // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 lutego 2025 r.]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/psychologia-edukacyjna-dorota-bednarek-hanna-296816>
4. **Rozwój seksualny w okresie dzieciństwa** Tom 1. : praktyczna analiza teoretyczna / Maria Beisert // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 lutego 2025 r.]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/rozwoj-seksualny-w-okresie-dziecinstwa-tom-1-maria-beisert-300019>

Zestawienie sporządziła

Regina Czeaka-Kil